ARCH

8
2006

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

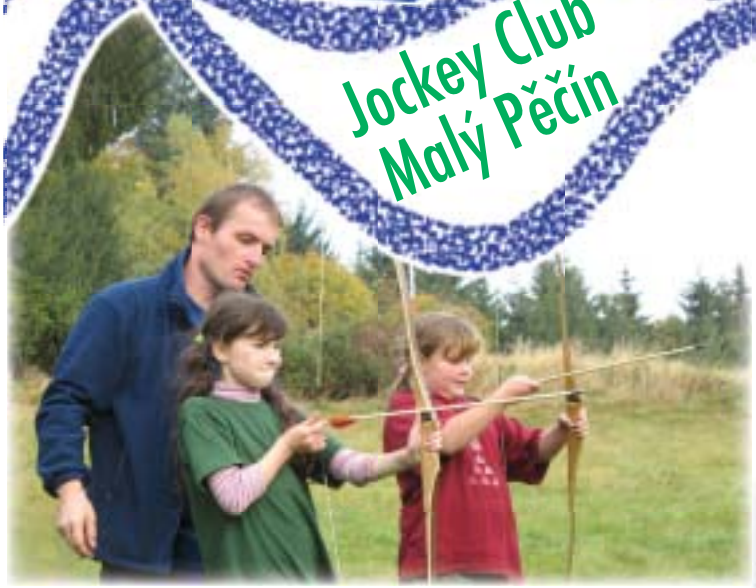

Jockey Club
Malý Pěčín

Mládež
a legislativa

CVVZ
2006

ČESKÁ RADA DĚTÍ A MLÁDEŽE

píší jak se jim líbily (anebo taky nelíbily) moje úvodníky. Lehce zjistím, zda je nepřeskakujete, jako já v denících počasí, horoskopy a sport. Děkuji všem, kteří mi za ně již dříve poděkovali. A děkuji v neposlední řadě všem těm, kterým nikdo, nikdy za nic nepoděkoval.

Do nového roku přeji čtenářům Archy hodně
– zdraví, protože jinak je to „voničem“;
– štěstí, protože jinak je to „nadraka“;
– děti, protože jinak je to „pakárna“;
a mám jednu hezkou větu na rozloučenou:

Výchova dětí je činnost, při níž musíme obětovat čas, abychom ho získali.
(Jean–Jacques Rousseau)

Marie Molková – Hromča
(molkova@novinar.cz
– to pro ty, kteří čtou mé výtvory a chtějí mi napsat)
ilustrační foto sdružení Roztoč

Důležitý seismograf

Poslední téma zní „Legislativa v mimoškolní výchově“. Má studia na střední škole se věnovala sice dva roky právům, přesto si netroufám zasvěceně psát o slovu legislativa. Přenechme to tedy povolanějším. Já třeba vím, co je to seismograf. Přístroj, sloužící k měření síly zemětřesení. Informace, která je strašně důležitá. Jenže my nepracujeme s elektronickou mašinkou, ale vychováváme děti. Bytosti, které naprosto dokonale dokáží reagovat. Nevnímají otřesy půdy, ale nás. Naše emoce, zlozvyky, slova, přání, nálady. Vše si podrobně zapisují. Nikoliv do elektronické křivky, ale do své paměti, do svého srdíčka. Na místa, která někdy zůstávají nedostupná a nepřečtená.

Už od mala si každý z nás, sám v sobě, buduje ochranný mechanismus proti nejhoršímu stavu v životě – samotě. Nikdo totiž nechce být sám. Nikoho nebaví (i když to tvrdí) chodit do prázdného bytu, sedět u neobsazeného stolu, mít volnou skříň a tísnivý pocit čtyř stěn. Pokud máte kolem sebe děti, a je úplně jedno zda své, souseda, ze školy, nebo cizí, zaručuji, že nepoznáte ani jedno z nabízeného menu samotáře.

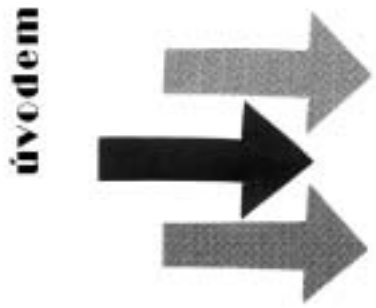

Zprvu neřešíte, zda lino či koberec. Podlahu totiž zakryjí hračky, potom stavebnice, potom knížky, potom kamarádi na svačinu, potom učebnice (v lepším případě), potom... U dětí z oddílu zas získáte cejch kámoše, který ví více než máma. Osoby, která jim nenamlátí za první špatnou! Na letním táboře vás změní k nepoznání a nikomu se nechce zpět do drsného světa reality!

Kromě toho, že přestáváme v životním tempu zdravit sousedy, zapomínáme psát i ty krátké SMS přátelům a jen málokdo si ještě zahraje s dětmi jednoduché „člověče nezlob se“, kromě toho všeho, my zapomínáme na první slůvko. Krátké, výstižné, jednoduché a velmi důležité – DĚKUJI.

Poděkovat dětem za to, že jsou. Poděkovat vedoucím za to, že nelétají na dovolenou k moři, ale na karimatku do lesa. Poděkovat učitelům za pevné nervy, které jim zabraňují ve fyzickém trestu. Poděkovat lidem (třeba i redaktorům) za práci. Poděkovat dobrovolníkům za jejich dřinu zdarma. Poděkovat neziskovkám, že nechtějí vydělávat milion. Všichni totiž byli, nebo možná stále jsou, seismograf. Pokud totiž zapomeneme říci kouzelné slůvko, můžeme si z osamělosti postavit smutný hrad.

Děkuji tedy všem, kteří mi na-

Připravovaná témata nového ročníku Archy najdete na straně 18

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže
ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer– vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@adam.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Michala Rocmanová, akad. mal.
Tiskne TG TISK s.r.o. Lanškroun
Fotografie z archivů členských sdružení ČRDM
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF
Vychází 8 x za rok
Toto číslo vyšlo v prosinci 2006
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není určena k prodeji.
Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF najdete na adrese http://www.crdm.cz/archa

Foto na přední obálce: archiv A-TOM, Kristýna Makovcová, Jiří Majer a Jan Sepeši;

foto na zadní obálce: Kristýna Makovcová, Zdeňka Koutná a Jiří Majer

Na zkušenou do Ostravy

Tisícovka převážně mladých účastníků z nejrůznějších koutů naší republiky – a také ze sousedního Slovenska – zamířila během třetího listopadového víkendu, prodlouženého státním svátkem ČR, do Ostravy-Hrabůvky. Tamní Střední škola technická se totiž od 16. do 19. 11. 2006 stala hlavním dějištěm Celostátní vzájemné výměny zkušeností (CVVZ). Uspořádání tradiční akce, zaměřené především na neformální vzdělávání lidí, kteří svůj volný čas věnují mimoškolní práci s dětmi, umožnily znalosti a um více než dvou stovek lektorů, stejně jako trpělivost a ochota zhruba 150 dobrovolníků v tričkách pořadatelů.

Na účastníky ostravské akce čekalo na 270 rozmanitých programů, jejichž celkový počet včetně repríz dosáhl šesti set. Organizátoři připravili pro programy 16 učeben v budově SŠT a další tucet na blízké základní škole. Kromě toho byly k dispozici ještě další školní prostory – tělocvičny, bazén, kluby, dílny. Účastníci CVVZ zastupovali více než dvě stovky různých organizací, sdružení či oddílů – nejčastěji šlo o skauty, tomíky a pionýry; polovinu přihlášených přitom tvořili účastníci ve věku do 20 let.

„Cévévézetka“ je každoročním místem setkávání přátel a známých a jedinečnou příležitostí k navázání přátelství nových. Na chodbách se mísili „nováčci“ se známými tvářemi a pravidelnými účastníky CVVZ. Mezi mnoha jinými bylo například vidět *Galéna* (Jan Šimáně) – duchovního otce *Březových lístků* a propagátora „přátelství rozrůzněných“.

Na své si přišel snad opravdu každý. Pořadatelé převzali z loňských ročníků všechny osvědčené typy programů, kterými jsou *dílny, semináře* a *diskusní fóra.* Tzv. *výměna zkušeností* zúčastněným nabídla prostor podělit se o své zkušenosti na dané téma, jakými byly například táborové hry, systémy bodování, děti z dětských domovů v oddíle nebo legislativa a financování. Další novinkou byly tzv. *šňurki* – na sebe navazující programy se souvisejícími tématy.

Všechny aktivity byly pro lepší orientaci účastníků rozděleny do celkem sedmnácti řad. V *Manažerské řadě* se mohli zájemci seznámit s tématy, jako je financování organizace, řízení či spolupráce; *Rukodělná řada* nabídla prostor pro nejrůznější výtvarné aktivity; *Vůdcovská řada* se zaměřila na vedení oddílu, bodování, první pomoc či oddílové zkoušky. Z dalších můžeme jmenovat například řadu sportovní, outdoorovou, zahraniční, estetickou nebo táborovou. V rámci doprovodných programů mohli účastníci navštívit i hernu deskových her, čajovnu nebo čítárnu časopisů.

Školní chodby se na čtyři dny změnily v ulici Otesánkovu, Česílkovu, Rákosníčka, Ferdy Mravence či Brouka Pytlíka – a každá z nich nabízela svoji porci programů. *Jak najít ubytování pro*

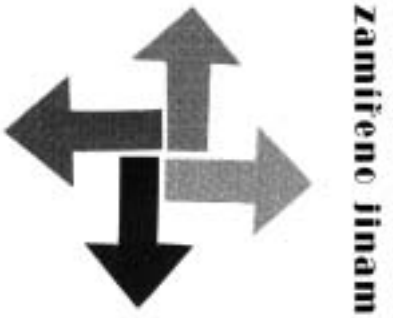

oddílové akce, Ochrana přírody v praxi, Jak uspořádat zájezd do zahraničí, Noční obloha a děti, Podzimní listí a co s ním, Legislativa pro přípravu letního tábora, Orlí pera – moderní výchovný program se stoletou tradicí nejen pro woodcratftery, Letná čarodejnícka akadémia, Ekologická výchova v oddíle či *Nápadité balení dárků* jsou názvy jen některých.

Nejpilnější účastníci mohli během celé CVVZ stihnout až 18 programů. Po celou dobu bylo

Jan Šimáně – Galén

možné sledovat čilý ruch u nástěnek s vyvěšenými programy, časy a místy konání. Velký nápor zažívala například tělocvična Maxipsa Fíka, kde bylo možné se zapojit do tanečních lekcí orientálních břišních tanců, tradičních skotských nebo žhavého španělského flamenga. I když mnohé z nich byly beznadějně obsazeny, rytmus občas strhával i mnohé kolemjdoucí, kteří neodolali a alespoň na chvíli se připojili ke skupině tanečníků.

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) se v Ostravě připomněla expozicí upozorňující na její aktivity – ať už jde třeba o celostátní *Bambiriádu*, tištěný zpravodaj Archa nebo internetový portál Adam.cz. Do programové skladby přispěla diskusním fórem zaměřeným na *Bambiriádu* nebo seminářem na téma evropské kampaně *Každý jsme jiný, všichni rovnoprávní.*

Kupříkladu „bambiriádní“ diskusní fórum, moderované Pavlem Hofrichterem, hledalo mj. odpověď na futuristickou otázku, zda v roce 2022 budou mít rodiče

Pavel Hofrichter – Bobr

s dětmi možnost navštívit největší prezentační akci mládežnických sdružení a center volného času, jako je tomu nyní. A vůbec – co se komu vlastně vybaví pod názvem *Bambiriáda* dnes? Odpovědi skenovaly známou akci ze všech stran: Veletrh… Setkání… Blanka Lišková… Spousta práce… Show… Možná ještě zajímavější jejich rozptyl se objevil v obdobném průzkumu, zkoumajícím představy o *Bambiriádě* za nějakých 16 let: od „ničeho“, „nejistoty“ a „utopie“ až po „státní svátek ČR“. Debata víceméně potvrdila to, co zřejmě platí u těchto akcí univerzálně – cévévézetku nevyjímaje: Jejich existence je podmíněna existencí lidí, kteří budou mít skutečně chuť je pořádat…

Celostátní vzájemná výměna zkušeností 2006 v Ostravě-Hrabůvce, je už minulostí. Příští ročník se má konat v Třešti nedaleko Jihlavy; za organizátora CVVZ 2008 byl zvolen Přerov. A co říká o letošní ostravské akci organizační šéf její loňské předchůdkyně v Třebíči Jan Burda? „Těžko mohu letošní a loňskou cévévézetku srovnávat. Protože loni jsem jako hlavní organizátor měl hlavu plnou všelijakých starostí, a byl jsem tudíž všude, jen ne na programech na naší akci. Letos si to ohromně užívám: prostě si chodím a vychutnávám si všechno, co mě čeká. Jako lektor tu vedu nějaké programy; samozřejmě, že je to také starost… Ale porovnávat organizaci akce si netroufám, protože pohled na loňskou vévézetku byl pro mě úplně jiný.“

Kristýna Makovcová a Jiří Majer
Foto Kristýna Makovcová

ČRDM na cévévézetce provedla malý anonymní průzkum, při kterém sedm respondentů odpovědělo na následující otázku:

Pokud jde o legislativu v mimoškolní výchově – tedy prostředí zákonů, vyhlášek a nařízení, v jejichž rámci dětská a mládežnická sdružení vyvíjejí svoji činnost – co by bylo podle Vás dobré zavést, zrušit, změnit apod., aby se jim fungovalo lépe?

Zde jsou jejich odpovědi:

- Zákon o dobrovolnictví – uznání
- Zákon o mládeži
- Zjednodušit a zpřehlednit legislativu
- Školský zákon (má mít vedoucí pedagogické vzdělání?)
- Hlavně by se mělo dbát, aby se tato oblast nezbyrokratizovala
- Lepší vzájemné propojení jednotlivých organizací, žádost o granty + jejich rozdělení pro menší organizace apod.
- Omezit některé hygienické vyhlášky, aby se zachoval tradiční ráz našich táborů! Tedy být v přírodě a venku a ne v betonových krabicích, kde si děti nemůžou ani samy nakrájet cibuli.

Nehledě na barvu šátku

Rozhovor s Mojmírem Nováčkem-*Pirátem* (Asociace TOM, RADAMOK), náčelníkem organizačního štábu Celostátní vzájemné výměny zkušeností 2006

Zkus, prosím, popsat laikovi, který by dnes náhodně zašel do areálu Střední školy technické v Ostravě-Hrabůvce, čeho je zde svědkem. Co se tu vlastně odehrává?

Především by byl svědkem celostátní unikátní akce, která se koná jedenkrát za rok v některém městě České republiky – a pokud by nevěděl, že tady existují dětské organizace a dětské oddíly, které mají své nadšence jako vedoucí, byl by z toho asi úplně vedle. Pokud má povědomost o tom, že existují skauti, pionýři, tomíci, tábornická unie a desítky dalších organizací, už by z toho tak vedle nebyl. A pochopil by, že se tito lidé sešli skutečně bez ohledu na to, ke které organizaci patří, a proto, aby – jak je v názvu akce uvedeno - si mezi sebou vyměnili zkušenosti.

Letos trvá cévévézetka místo obligátních tří dnů čtyři – díky státnímu svátku, který vyšel na pátek. Jak se tenhle čas „k dobru“ promítl do programové skladby ostravské akce?

De facto máme dvojnásobek programu. Uvažme, že taková akce zpravidla připadne na běžný víkend: účastníci se sjedou v pátek večer, kdy už moc programových hodin neabsolvují, pak mají celou sobotu – a v neděli už musí zase odjíždět domů… Díky volnu navíc jim vlastně celý programový den zdvojnásobíme. Jestliže běžná cévévézetka nabídne deset až jedenáct programových bloků, my jich máme osmnáct.

Motto ostravské akce zní: „Nechceme jen vyplňovat volný čas, chceme také vychovávat“. Mohl bys to heslo trochu rozvést?

Je to složitější otázka. Nejde o heslo, které bychom tu nějak „protlačovali“, psali na každou stěnu. Nicméně je určitým mottem lidí, kteří se zamýšlejí nad tím, kam práce s dětmi vede. Mělo by to být skutečně tak, že my nejen vyplňujeme volný čas – od toho jsou jiná zařízení – ale musíme dbát na to, aby celá naše práce měla nějaký výchovný cíl a výchovný dopad. Musíme děti nejdřív přitáhnout tím, že jim běžně vyplňujeme volný čas: sportem, výlety, tábořením a dalšími aktivitami. A když na svých akcích na ně působíme tak, aby věděly, jak se mají chovat – třeba že se nemají tlačit při nastupování do tramvaje – pak už je to výchova. Výchova k tomu, aby měly respekt k ostatním, aby je nepřehlížely… Hlavním cílem je vychovat z našich členů dobré a zodpovědné lidi.

Avizovanou novinkou ostravské cévéveztky jsou takzvané „šňurki“, svébytný programový servis pro účastníky. Co se za tímhle slůvkem skrývá?

Vyšli jsme z toho, že některé programy na sebe navazují. První *šňurka*, která se objevila, je *šňurka* „dřevárnická“. Týká se bojovníků s dřevěnými meči, kteří dnes tvoří sice nepříliš velkou skupinu lidí, ale s činností propracovanou do sebemenších detailů. Ovšem vysvětlit v devadesáti minutách, jak se dá aplikovat na dětské kolektivy, jak vyrábět jejich zbraně, jaká jsou pravidla boje – to skutečně nejde, zůstali bychom na povrchu. Proto jsme vytvořili *šňurku*: v první hodině se povídá o základních pravidlech, ve druhé o výzbroji a ve třetí o kostýmech, líčení, organizaci. A pak na to navazuje ještě samostatná akce: ukázka „dřevárnické“ bitvy… Proto vznikly *šňurki* z činností, které nutně musí na sebe navazovat

a kdy jedna bez druhé sice má svou cenu, ale je vytržená z kontextu. Ukázalo se však, že činností, které na sebe nutně navazují, není tolik. Takže z původně zamýšlených třiceti *šňurek* jsme nakonec vytvořili pět. Praktický dopad? Kdo se přihlásil na jednu část, jako by se automaticky přihlásil na všechny tři. Nicméně, já už teď tuto záležitost beru tak trochu jako krok stranou; myslím si, že se neosvědčila a že další pořadatelé ji třeba ani nepřevezmou…

Kolik účastníků se na CVVZ přihlásilo? A odkud jsou – jen z České republiky, nebo i z ciziny?

Tak to vím úplně přesně, protože jsem příslušnou databázi „krmil“ potřebnými údaji a kontroloval přicházející účastnické platby na náš účet: svůj poplatek zaplatilo tisíc sedm stálých účastníků. Počet denních účastníků byl až do poslední chvíle pohyblivý, je jich kolem sto dvaceti. Při tak velké akci se samozřejmě také objeví řada lidí, kteří nejdříve pošlou přihlášku, a pak nepošlou peníze, takových máme asi sto padesát. Na druhou stranu mě hřeje, že je řada účastníků, kteří – i když nezaplatili, a tudíž se s nimi nepočítá – napíší mejl, že se odhlašují, že to prostě nehodí za hlavu, ale chovají se k pořadatelům zodpovědně.

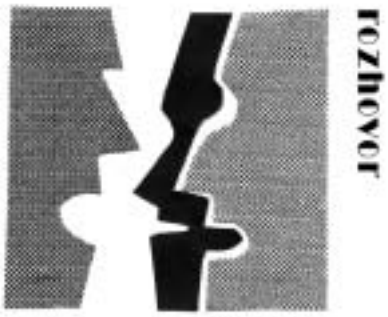

Přijeli sem lidé z úplně celé republiky; pár nejvzdálenějších účastníků je z Aše. Nejde jen o fenomén český, ale i slovenský, Slovensko je tentokrát poměrně silně zastoupeno. Ostrava leží blízko slovenských hranic, takže sem přijela třeba celá velká výprava z Košic – jde o organizaci *Frigo*. Třicet osm členů této výpravy přijelo dokonce autobusem, jde snad o jediný účastnický autobus na naší akci.

Na co jsi jakožto šéf cévévézetky hrdý? A jakou největší překážku jsi překonával?

Hm, těžká otázka, na jejíž odpověď je brzy… Právě teď nás zavalují malé denní problémy: se stravováním; s tím, že nemáme dostatek dataprojektorů, které jsme lektorům slíbili; řešíme problémy s těmi, kteří nejsou spokojeni s ubytováním. To, na co jsme nejvíc hrdí, vyplyne třeba až po čtrnácti dnech, po měsíci – pak se z bláta vyloupnou krásné kamínky, perly… Největší momentální svízel bych jednotně pojmenoval *netolerance*. Netolerance některých účastníků. Nevím, jestli si to uvědomují, ale tuhle akci dělá tým dobrovolníků. Po nocích nahrávám databázi, a mezi tím musím chodit do práce. A všichni ostatní také. Nemáme jediného profesionála. Měli jsme nasmlouvanou spolupracovnici, která nám telefonicky domlouvala atrakce typu „hornické muzeum“ a „návštěva hasičské stanice“, což je třeba zařídit v pracovní době, že. Ale jinak všechny ostatní náležitosti děláme jako dobrovolníci: já mám teď kupříkladu týden dovolenou, abych to zvládl…

A pak se na desce plusů a mínusů třeba objeví, že zahajovací ceremoniál byl amatérský a trapný. Netajíme se tím, že jsme dobrovolníci. Ceremoniál připravovalo jedno skautské středisko, jehož členové do toho šli s vervou a nadšením. Bylo na nich vidět, jak je to baví, i když se třeba přeříkávají…

Lektorům jsme snad poprvé nabídli ubytování na lůžkách, v internátě. Až někdy tento týden jsem se dozvěděl, že tam jsou osmilůžkové pokoje. A najednou se někdo hrozně rozčiluje, že nemá dvojlůžkový pokoj s tekoucí vodou a se sprchou, že sprcha je na chodbě a je tam jen jedna…

Je pravděpodobné, že s každým dalším ročníkem se tým lidí, který ho připravuje, učí z úspěchů i omylů svých předchůdců. Platí tohle i ve vztahu Třebíč – Ostrava?

Určitě ano. Už dva roky dopředu, když jsme letošní pořadatelství vyhráli, jsme se zajímali o zkušenosti tehdejších organizátorů a třebíčských pak samozřejmě také. Jeli jsme tam v silné sestavě, abychom se z pozice návštěvníka zaměřili na nedostatky jejich pořadatelského štábu… Je ovšem fakt, že když se soustředíme na něco, co bychom měli udělat lépe, tak nám zase „uteče“ jiná oblast. Každý rok se objeví nějaké nedostatky někde trochu jinde, což potom třeba účastníkům kazí celkový dojem. Ale dopředu se nedá odhadnout, oč půjde.

Jak dlouho trvala příprava této akce a kolik lidí se na ní podílelo?

My jsme se samozřejmě připravovali na prezentaci, s níž jsme ostravské pořadatelství před dvěma lety vyhráli. Ještě dva roky předtím tomu předcházely dvě další prezentace… Myšlenka mít v Ostravě cévévézetku už je přece jen poněkud staršího data, něco pro ni děláme asi pět let. Od počátku jsme se tématem zabývali, tipovali zdejší školu. Jeden z našich nejbližších spolupracovníků tady dělá mistra odborného výcviku: zná ředitele a další pracovníky školy, což je pro takovou akci, řekl bych, nezbytné. Není dost dobře možné přijít s akcí typu CVVZ do úplně neznámého prostředí a nemít na straně stálých zaměstnanců spřátelenou duši… štáb. I když se obměňoval, měl vždy patnáct, dvacet členů. Zpočátku jsme se scházeli jednou za měsíc až měsíc a půl; v poslední době prakticky denně.

Z jakých sdružení jsou členové štábu?

Tady v Ostravě spolupracují všechny organizace – nebo ty, které spolupracovat chtějí. Ale to je trend, který se možná projevuje všude. Já sám jsem z Asociace TOM; kolegové jsou z Junáka, z Pionýra, náš předseda krajské rady je z organizace Dakota, venkovní programy zajišťují lidé z České tábornické unie. Nevím, jestli jsem na někoho nezapomněl…?

Chtěl bys na téma cévévézetky ještě něco podotknout?

K jejímu celkovému směřování bych snad ještě řekl, že tato akce je unikátem a je dobře, že existuje. Setkávají se na ní lidi z různých organizací a obohacují se navzájem svými vlastními zkušenostmi. Jako lektor tu povídám o zahraničních zájezdech tomíků, Kolčava z Domu dětí k tomu hned říká svoje – a Čiksika, který je, tuším, z Ligy lesní moudrosti, zase vykládá o svých zkušenostech z cest na Ukrajinu, na Podkarpatskou Rus a ze svých dalších expedic. Takže to je, myslím, fenomén této akce, který nemá obdoby. I jinde v Evropě se dělají podobná setkání, jak národní, tak mezinárodní – jenže každá organizace pořádá svoje. Ale nikde jinde – a v takovém rozsahu – se nesejdou všichni bez ohledu na svůj kroj, název a barvu šátku.

Za rozhovor poděkoval Jiří Majer (redakčně kráceno)
Foto autor a Kristýna Makovcová

Na výročním setkání České rady dětí a mládeže se mluvilo o vztahu k přírodě i o legislativě

Pěstování vztahu k přírodě v rámci členských sdružení České rady dětí a mládeže (ČRDM) a legislativa ovlivňující mimoškolní výchovu nejmladší generace – tato dvě témata dominovala výročnímu setkání zástupců ČRDM. Sešly se jich na něm dvě desítky a k šestihodinovému jednání, zaštítěnému poslankyní Michaelou Šojdrovou, jim byl 11. prosince 2006 k dispozici sál Státní akty v budově Poslanecké sněmovny.
Zmíněné setkání náleží k tradičním akcím Rady; koná se zpravidla v adventním čase a mívá pracovně-společenský ráz.

Mezi účastníky setkání patřili například zástupci Junáka – svazu skautů a skautek ČR, Asociace turistických oddílů mládeže, Ligy lesní moudrosti, Pionýra, Asociace křesťanských sdružení mládeže, INEXu – Sdružení dobrovolných aktivit, Asociace malých debrujárů, Royal Rangers nebo Folklorního sdružení.

Profilovým tématem dopoledního programového bloku, byla „Výchova ke vztahu k přírodě ve sdruženích ČRDM“.

Denisa Šimlová, zastupující sdružení INEX-SDA, představila environmentální projekty své organizace a myšlenku *Fair Trade*, tedy spravedlivého obchodu, kterou v České republice kromě jiných propaguje právě INEX.

„Táboření šetrné k přírodě a jeho výchovný aspekt“ – tak znělo téma, se kterým přítomné seznámil Aleš Sedláček, náčelník Ligy lesní moudrosti a 1. místopředseda ČRDM. Jak takové táboření vypadá, jaká má pravidla a na jaká úskalí nejčastěji naráží, bylo spolu s řadou konkrétních příkladů z praxe hlavními body jeho příspěvku.

Dalším, kdo promlouval do konferenčního mikrofonu, byl Vladimír Kubát z Azimutu – Sdružení pro netradiční formy pobytu v přírodě, který zmínil nejrůznější zajímavé aktivity své mateřské organizace a problémy, s nimiž se na táborech sdružení potýká.

V letošním a příštím roce proběhne již třetí ročník soutěže ve sběru víček od PET lahví, jejímž pořadatelem je Rada dětí a mládeže Moravskoslezského kraje (RADAMOK). O smyslu této akce a dosavadních zkušenostech s ní pohovořil zástupce sdružení A-TOM, RADAMOK a hlavní koordinátor poslední cévévézetky v Ostravě Mojmír Nováček.

V následující části programu vystoupil Martin Bělohlávek, staronový šéf koordinačního týmu Bambiriády, který představil novinky jejího chystaného devátého ročníku (uskuteční se ve dnech 24. – 27. května na pražském Střeleckém ostrově a v dalších 27 městech ČR). K hlavním cílům Bambiriády 2007 podle něj náleží prohloubení jejího vlivu a informační dopad na veřejnost.

Náplň a stěžejní aktivity kampaně Rady Evropy na podporu lidských práv, rozmanitosti mezi národy a participace *„Každý jsme jiný, všichni rovnoprávní“*, uvedl její národní koordinátor Marek Fajfr.

Na setkání vystoupil jako host Petr Hájek z Generali Pojišťovny a.s., která prostřednictvím ČRDM pojišťuje více než 200 000 klientů – individuálních členů 95 různých spolků, sdružení a organizací zastřešených Radou i další organizace nezastřešené. Upozornil na to, že ačkoliv v uplynulém období ve srovnání s předešlým klesl počet hlášených pojistných událostí z 563 na 506 (týká se úrazového pojištění), objem vyplaceného plnění se prakticky nezměnil – a jeho průměrná hodnota tudíž vzrostla o 11 procent. Jinými slovy: přibylo úrazů s vážnějšími, trvalými následky. Pojišťovna vidí hlavní příčiny v neopatrnosti, rychlosti při sportu, závodech apod. Pojišťovna chce podle Petra Hájka v nadcházejícím období klást důraz na prvenci – zvedá proto pojistné pro případy úrazů s vážnými následky, a zároveň nabízí ČRDM spolupráci při Ra-

O změnách pojištění dětských a mládežnických spolků u Generali Pojišťovny a.s. hovořil Petr Hájek.

1. místopředseda ČRDM Aleš Sedláček (Liga lesní moudrosti)

dou navržené analýze příčin úrazů a vypracování metodiky jejich předcházení. O slovenské zkušenosti z oblasti podmínek pro práci s dětmi a mládeží (např. asignace) obohatil přítomné i další host předseda Rady mládeže Slovenska Ján Gombala a na význam registru nevládních organizací na portále veřejné správy upozornila bývalá předsedkyně ČRDM Jana Vohralíková.

V odpoledním programovém bloku byla hlavním tématem aktuální legislativa, která se dotýká činnosti sdružení mládeže. Poslanecký zájem o danou problematiku ztělesnila Michaela Šojdrová (KDU-ČSL), jež si jako jediná z trojice zastupitelů, kteří předem přislíbili účast, nenechala ve svém pracovním rozvrhu „okénko“, rezervované pro tuto akci, zasklít jinými povinnostmi. Účastníci setkání se tak nakonec mohli se svými připomínkami, obavami i nadějí na eventuální změnu k lepšímu na místě obrátit bezprostředně jen na ni. Což také učinili – a připravený šestibodový materiál týkající se vybrané problémové legislativy ve vztahu ke sdružením dětí a mládeže s ní zevrubně konzultovali.

Michaela Šojdrová jim ochotně sdělila vlastní názor na tu kterou probíranou záležitost, ať už se vznášené připomínky ČRDM týkaly chystané novely Občanského zákoníku, zákona o sdružování občanů nebo třeba zákona o dobrovolnické práci. Pokud stanovisko Rady vyhodnotila jako principiálně správné, zároveň nabídla i svoji pomoc – buď formou podpory navrhovaného legislativního opatření mezi poslaneckými kolegy, nebo i tím, že s potřebným návrhem mezi politiky přijde sama.

Bambiriáda 2007 byla námětem příspěvku Martina Bělohlávka z Pionýra (druhý v řadě).

Na jednání vystoupila také bývalá předsedkyně ČRDM Jana Vohralíková.

Závěr setkání patřil diskusi s poslankyní Michaelou Šojdrovou.

Michaela Šojdrová, která se o oblast mimoškolního výchovy dětí a mládeže dlouhodobě zajímá, se nejvíce pozastavila nad faktem, že rozpočtové položky nárokované ministerstvem školství neobsahují peníze potřebné k rychlejší opravě zdevastovaných objektů převzatých některými juniorskými spolky od Fondu dětí a mládeže (pro rok 2007 mělo jít asi o 50 milionů korun). „Ministerstvo by si mělo stanovit priority, když sestavuje rozpočet,“ odtušila poslankyně Šojdrová, rozhodnutá pokusit se i zde v rámci svých možností na poslední chvíli ještě pomoci.

Na stav zmíněných objektů upozorňovala ČRDM poslance i senátory formou výstavy velkoplošných fotografií „S dřevomorkou na startu“. Expozice byla postupně k vidění v sídlech jak dolní, tak horní komory Parlamentu ČR.

Kristýna Makovcová a Jiří Majer
Foto Jiří Majer

(Pozn.: Vybranou problémovou legislativu ve vztahu ke sdružením dětí a mládeže, která sloužila jako podklad pro diskusi během Setkání představitelů sdružení dětí a mládeže v Poslanecké sněmovně 11.12. 2006, najdete v příloze Archy)

Plán hlavních povodí

Liga lesní moudrosti se na základě rozhodnutí náčelnictva zapojila do připomínkového řízení k navrhovanému „Plánu hlavních povodí“ (dále jen PHP), který připravuje Ministerstvo zemědělství. PHP musí Česká republika přijmout v rámci závazků pramenících z členství v EU. Ač to směrnice EU nepožaduje, navrhují předkladatelé do plánu zahrnout i lokality potřebné k hájení pro případnou výstavbu vodních děl v budoucnosti. Seznam lokalit neznamená, že se na těchto místech jistě něco stavět bude, ale jedná se o seznam lokalit, které jediné jsou z geologického hlediska vhodné k budování takovýchto děl. Problém je v tom, že způsob hájení je definován v příloze popisem umístění hrází a zápisem výšek vodních hladin, dle projektů přehrad ze sedmdesátých let.

Domníváme se, že přímé zakreslení takovýchto potenciálních budoucích betonových pomníků může být v budoucnu vhodným nástrojem stavebním lobby pro prosazení vlastních zájmů. Díla nejsou jakkoli zdůvodněna. Není jasné, pro jaký účel by mělo které konkrétní navrhované dílo sloužit. Mnohé lokality evidentně neprošly aktuálním průzkumem, protože se v jejich bezprostřední blízkosti vyskytují uranové doly apod. Domníváme se, že není žádoucí, aby se bez široké diskuze přímý seznam potenciálních staveb takto narychlo v dokumentu objevil.

Možná pořád nechápete, co s tím máme společného. Podívejte se na mapy zveřejněné na www.stoppreharde.cz , možná se budete divit, na kolika tábořištích sekáte budoucí dna přehrad.

Vody máme zatím nadbytek, někde ji dokonce prodáváme do zahraničí. Jak se budou projevovat změny klimatu v budoucnu, samozřejmě nikdo neví. Myslím, že i diskuze okolo tohoto dokumentu nám může pomoci k tomu, abychom se zamýšleli nejen jak my osobně můžeme spotřebu vody snížit, ale můžeme i uvažovat o tom, kolik rybníčků a mokřadů, které dříve v našem okolí byly, jsou zanesené nebo vysušené a čeká na svou obnovu. Kolik studní dnes nevyužíváme, protože máme vodovod z přehrady. Proč zaléváme pitnou vodou, když máme třeba k dispozici dešťovou, akorát neteče z kohoutku.

Liga lesní moudrosti prostřednictvím náčelníka Aleše Sedláčka – *Tokaheyi*, který se účastnil veřejného projednání i vypořádání připomínek, vznesla písemně připomínku, zpracovanou Janem Beránkem z iniciativy „Stop přehradě“, která je plně v souladu s naším názorem. Připomínka nebyla ve vypořádání, stejně tak, jako naprostá většina, akceptována. Ústně pak žádal náčelník vysvětlení, proč jsou k hájení navrhovány lokality, které jsou již chráněny nějakým režimem ochrany přírody, např. přírodní park, CHKO, Národní park, VKP apod.

Zástupce předkladatelů vysvětlil, že ochrana přírody není tak důsledná, aby ochránila tato území před „stavebními celky nadregionálního významu“ se slovy: „Tak se podívejte, co je možné všechno postavit v nivách řek, které stejně nejsou v jakémkoli zákoně definovány“.

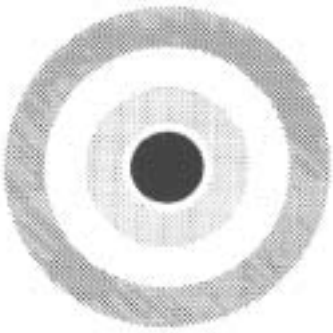

naše téma

Bylo mi z toho smutno, když státní úředník konstatuje, co je všechno možné postavit v nedefinovaných nivách. To v té naší na Kosím potoce, tedy přehradě Michalovy Hory a Otín, se musí každý rok sejít velké řízení k zásahu do VKP (významný krajinný prvek), abychom tam mohli na vlastních loukách za přísných regulačních opatření alespoň tábořit a starat se o okolní kulturní krajinu.

Aleš Sedláček – Tokaheya
(autor je náčelníkem Ligy lesní moudrosti a místopředsedou ČRDM)

Foto Václav Vašků/Fotomat

Paní velvyslankyně se podepisuje do kroniky účastníků z DDM v Poděbradech

Diplomy od britské velvyslankyně

Na šedesát účastníků Programu pro mládež Cena vévody z Edinburghu (EDIE) převzalo v pátek 10. listopadu 2006 z rukou britské velvyslankyně Její Excelence sl. Lindy Duffield diplom za úspěšné splnění všech oborů Programu. Slavnostní setkání proběhlo v rezidenčních prostorách britského velvyslanectví. Účastníci se do Prahy sjeli z celé republiky. Byli oceněni za své vytrvalé úsilí při plnění čtyř oborů EDIEho, které jsou pro získání bronzového, stříbrného či zlatého stupně nutné.

Jednotlivé stupně se přitom odlišují podle věku účastníka a náročnosti úkolů. Ten, kdo se rozhodne do Programu zapojit, se za pomoci vedoucích a instruktorů zdokonaluje v rekreačním sportu a praktických dovednostech, pomáhá druhým v rámci dobrovolné služby a podnikne společnou expedici u nás nebo v zahraničí. Dagmar Ježková z Holešova–Všetul se např. rozhodla v rámci služby věnovat hlídání dětí v místním centru volného času, Ostravák Jaroslav Dobrocký pomáhal speleologické organizaci a Michal Čábela z Českých Budějovic se zapojil do práce dětského horolezeckého oddílu.

„Mladí lidé nebojují s ostatními, ale sami se sebou. Každý si stanovuje své osobní cíle a postupuje individuálním tempem," vysvětluje Eva Píšová, vedoucí z DDM Symfonie v Poděbradech, a dodává: „Úspěšní absolventi nedostávají žádné věcné výhry, ale symbolickou odměnu v podobě diplomu. Dnešní den byl tedy pro ně vyvrcholením jejich snažení."

Součástí ceremoniálu bylo i ocenění vedoucích, jejichž úkolem je účastníky motivovat při výběru jednotlivých činností ve čtyřech oborech a pomáhat jim překonávat překážky během jejich plnění. Mnozí vedoucí a dobrovolní pomocníci aktivně pracují v Programu bez nároku na finanční ohodnocení.

A v čem může Program mladým lidem pomoci? Velvyslankyně Linda Duffield, která jej sama kdysi absolvovala, je přesvědčena, že „jim dá mnoho důležitých vlastností do života, jako jsou vůdčí a organizační schopnosti, zvedne jim sebevědomí a umožní rozvíjet celou osobnost".

Cena vévody z Edinburghu je dobrovolný nesoutěžní program, který pomáhá mladým od 14 do 25 let rozvíjet osobnost a aktivně využívat volný čas. Program založil v roce 1956 princ Philip, vévoda z Edinburghu, manžel britské královny Alžběty II. Od té doby se do něj zapojilo na 6 milionů mladých lidí ve více než 110 zemích světa.

V České republice se Ceně říká EDIE a od roku 1993 funguje téměř ve třiceti organizacích pracujících s mladými lidmi, převážně v rámci středních škol, internátů a domů dětí a mládeže.

Do Programu EDIE je aktuálně zapojeno přes 400 mladých lidí. V červenci 2005 přijel Program EDIE podpořit princ Edward, nejmladší syn britského královského páru.

Lucie Kettnerová
tisková mluvčí EDIE

Netvařte se kysele a malujte vesele!

Klub Domino, Dětská tisková agentura a Česká unie karikaturistů vyhlašují ***soutěž o nejhezčí kreslený vtip na téma Ve škole a za školou****. Předání cen a výstava nejhezčích vtipů se uskuteční v Praze 23. března. 2007 při finále ankety Zlatý Ámos.*

Soutěžit mohou žáci základních a středních škol ve třech kategoriích:
1. *první stupeň základních škol*
2. *druhý stupeň základních škol*
3. *studenti středních škol*

Kresby barevné i černobílé s textem i beze slov se přijímají do počtu 3 kusů od jednoho autora a do velikosti formátu A4 (velký školní sešit). Na zadní straně musí být opatřeny jménem, příjmením, věkem autora, plnou adresou s PSČ a telefonem.

Kresby musí být doručeny do 28. 2. 2007 na adresu Klub Domino, Dětská tisková agentura, Na Nivách 314, 141 00 Praha 4 nebo zaslány do stejného termínu mailem na adresu dta@cmail.cz, velikost do150 kB ve formátu jpg.

Podrobné informace o soutěži Netvařte se kysele a malujte vesele i o anketě Zlatý Ámos najdete na www.zlatyamos.cz.
(DTA, Praha, tel 603 426 422, zlatyamos@zlatyamos.cz)

Kosmonauti, parní dělo a Loštický mls

Mýdlo plovoucí po hladině. Nejlevnější „vysavač“, vyrobený z krabičky od rostlinného tuku. Zapálený kapesník, který ovšem ne a ne shořet... A k tomu ještě beseda s kosmonauty a spousta vánočních i jiných dobrot přivezených z nejrůznějších míst naší republiky. Všechno tohle měla možnost vidět, slyšet a ochutnat navečer 7. prosince více než stovka dětí, která se sjela do hlavního města na tradiční akci pořádanou Asociací malých debrujárů (AMD) ČR. Letošní Vánoce debrujárů se uskutečnily již pošestnácté a jejich účastníky byli členové a členky třinácti regionálních klubů AMD.

Právě díky nim nabízely stolky v jídelně Základní školy Břečťanová v Praze 10 nezvyklou podívanou. Jak se ukázalo, kupříkladu ve Stříbře „si vědí rady“ *(z francouzského „se débrouiller“, pozn.*) s luxováním bez vysavače – nečistotu poměrně snadno dostanou do umělohmotné krabičky, kam jim „sama“ naskáče otvory ve dně. „Částečky se zelektrizují, a tak se dostanou do misky,“ vysvětlila Johana jednoduchý princip předváděného pokusu s nejlevnějším vysavačem. „Smíchali jsme líh a vodu; voda zapálený kapesník ochlazuje, vyhoří jen lihové páry,“ odkrývá tajemství dalšího efektního kousku Martin z Kroměříže. Záleží ovšem na poměru lihu a vody, upřesnil ještě.

Děti z Klubu malých debrujárů (KMD) v Nesovicích zase pro ostatní připravily sluchovou soutěž. Deset zavřených krabiček od filmů má nejrůznější obsah: v některé je kostka cukru, v jiných bobule, zrní a podobně. Cílem je najít shodné dvojice – ovšem pouze na základě toho, jak krabičky při zatřepání u ucha znějí. Brněnský Dráček si dal zase práci s výrobou originálních vánočních přání... U každého stolku bylo něco jiného, důvtipného a zajímavého; možná největší tlačenice ale byla přece jen kolem modelů parního stroje a parního děla, které přivezli debrujáři ze ZŠ U Sýpky, Kroměříž. Špuntová „kanonáda“, kterou spustili – pochopitelně při dodržení bezpečnostních zásad – měla dostřel pěkných pár metrů.

Komu by u toho všeho snad vyhládlo, mohl ochutnat různé krajové kulinářské speciality; příkladem za všechny budiž *Ranní bašta, Univerzální hejčický makovec* nebo *Loštický mls* (objevná kombinace tvarůžků a šlehačky), původem z Olomouce.

Třídenní program *Vánoc debrujárů 2006* ovšem myslel i na potravu ducha – a tak byste v něm našli mj. i návštěvu pracovišť a laboratoří ČVUT a Matematicko-fyzikální fakulty UK, Stavovského divadla a pracovny Akademie věd ČR.

Prezentaci debrujárské činnosti předcházela beseda s dětmi, které měly možnost po náročném výcviku absolvovat simulovaný let do vesmíru. Jak připomněl prezident AMD ČR Petr Zapletal, který besedu moderoval, před dvěma lety Český rozhlas s Dětskou tiskovou agenturou (DTA) zahájil *Expedici Vesmír*. Loni se AMD domluvila s DTA a díky debrujárským kontaktům vyslaly skupinku našich kosmonautů společně s britskými debrujáry do Evropského vesmírného centra v belgickém Transinne. Projekt byl nazván *Space One*. Letos na něj navázal *Space Two*; smíšená mezinárodní dětská kosmická posádka měla po sedmi účastnících z Velké Británie a České republiky a dva ze Slovenska.

Co jste tam jedli? Kvůli čemu by vám stálo za to se do Transinne aspoň ještě jednou vrátit? Čím jste chtěli být, když jste byli malí? Jak jste se spolu domlouvali? Tyto a další otázky směřovaly k pěti zástupcům *Space Two*.

Angličanům prý chutnala česká kofola, Slováci nabízeli kolobásy a sýrové placky... „Vrátila bych se tam kvůli těm lidem, určitě,“ nechala se slyšet Dominika, jež měla na starosti počasí a trajektorii letu. Kosmonautkou chtěla být podle vlastních slov odmalička. „Vesmír mě zajímá doteď a chtěla bych se mu věnovat,“ říká. Také Davida – pilota *Space Two* – zajímala kosmonautika už od raného dětství. „Jedno mé hodně velké přání bylo stát se pilotem – a to mi zůstalo,“ dodal David, který právě absolvuje výcvik na větroni. Když byla komandérka *Space Two* Klára menší, přála si být malířkou. Pak ale přišlo Transinne. „Technické obory se mi hrozně přiblížily: baví mě kosmonautika a vše, co se týká vesmíru, inspiruje mě to. Malířkou už ale být nechci – pokud bych se stala kosmonautkou, byla bych velmi šťastná...“

I přes velký počet účastníků *Vánoc debrujárů* se beseda i následná příprava a předvádění ukázek z klubové činnosti odehrávaly bez sebemenších problémů. „Můžu říct, že jsem mírně zděšen z vaší kázně a pozornosti,“ zažertoval prezident AMD. Vážněji pak dodal: „Vím, že vždycky před Vánocemi, když se tady debrujáři sejdou, jsou nabití informacemi, mají krásné prezentace a chovají se slušně.“ Podle Petra Zapletala neušla malá změna strávníků ani kuchařkám z Břečťanové – řekly mu prý, že pražské děti tak poděkovat neumí.

Jiří Majer
foto autor

Nesni svůj život! Žij svůj sen!

Něco krásného končí proto, aby mohlo něco ještě krásnějšího začít. Na nějakém podobném heslu je založena historie našeho občanského sdružení. Nepíše se mi lehce, že s odchodem chovatele tělem i duší jsme byli postaveni před až hamletovský úkol – být či nebýt, v nabídce byl prodej koní, či se zkusit na vlastní pěst postarat o šestici nejušlechtilejších zvířat na světě. S ohlédnutím nazpět si všichni říkáme, že jsme si vybrali jistě cestu trnitější, ale ani na okamžik nikdo z nás nelitoval ☺

Na začátku nás bylo pět. Pět bláznů bez peněz, kterým ale nebyl jedno osud překrásných pěčínských koní. Mně v té době bylo čerstvě 18 let a byla jsem postavena tváří tvář před nástrahy dospěláckého života.

Naše malé, ale i přesto krásné sdruženíčko působí na malebné vesničce nedaleko města Dačic v okrese Jindřichův Hradec. Členská základna čítá na pět desítek členů, z nichž pouze pět se může pochlubit již uskutečněnou oslavou šestadvacátých narozenin. Ve své činnosti jsme zaměřeni především na práci s dětmi a mládeží, a to buď prostřednictvým pravidelných schůzek pro stálé členy, nebo akcemi pro širokou veřejnost.

Dále pro děti připravujeme různé akce:

Den Země spjatý s oslavami naší krásné modré planety. V prostorách stáje a ohrad je pro děti i doprovod připraveno velké množství her a soutěží – a pro odvážné, po ukázce jezdeckých dovedností našich svěřenců, nabízí koníci nejkrásnější pohled na svět ☺. Pro hladové je zde připraveno občerstvení a pro výhrychtivé i malá tombola.

Pohádkový les – v přestrojení za mušketýry doprovázíme odpoledne plné smíchu a her v městském parku v Dačicích

Dva turnusy táborů – vždy sedmidenních, jeden v červenci a druhý v srpnu. Každý turnus pojme patnáct táborníků, pro které je připraven nejrůznější program spojený jak s kolektivními hrami v kulturním domě, kde přebýváme, tak především v přírodě a u koní. Každý rok pořádající vymyslí téma celotáborové hry – letos to bylo pro mladší v červenci *Z pohádky do pohádky*, v srpnu pro větší *Putování kolem světa.*

Soustředění – týdenní prázdninové putování v sedle po krajích jihočeských. Zabalíme malé i velké ranečky a vydáme se po předchozí domluvě obdivovat ustájení a péči i do jiných stájí. Malá zavazadla transportujeme na koních a větší převáží střídavě obětaví rodiče ze stáje do stáje. V létě 2006 jsme tento týdenní výlet podnikli poprvé a zažili jsme při něm nespočet nezapomenutelných zážitků, nočním pávem počínaje a z dálky nevinně vypadajícím úlem konče, a proto se už

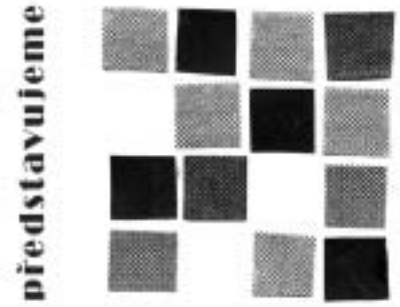

Mezi činnosti JCMP (pracovní zkratka naší organizace) patří především celoroční pravidelné schůzky našich členů pod označením Klub milovníků koní v desetičlených skupinách vždy v pátek a pro mladší členy v neděli odpoledne.

nyní těšíme na léto, až návrat do doby kočovníků opět zopakujeme, ale tentokrát na druhou stranu – na Jihlavu.

Jezdecké hry – neoficiální jezdecké závody pro každého, kdo má v okolí koníka a jen trochu sportovního ducha. Pro mnoho jezdců nejrůznějšího věku a koní různorodých plemen je zde připraveno zábavné odpoledne v nejrůznějších disciplínách, např. Krokové derby, židličková...

Přepadení vlaku spojené s parním létem na železniční trati Kostelec u Jihlavy – Slavonice

Jízda v kostýmech – letos se s velkým zájmem jezdců a diváků uskutečnil první ročník. Měli jsme v plánu navštívit nedalekou Telč, a nechtěli jsme jet jen tak obyčejně. Známé tváře proto v sedle vystřídaly pohádkové bytosti – Karkulka, vodník, čertice... Akce se ujala a příští rok sestavíme odbornou porotu a vybereme a ohodnotíme nejhezčí masku.

Hubertova jízda – na zakončení jezdecké sezóny a přiblížení naší činnosti veřejnosti. Pro jezdce a diváky je při jízdě v terénu připraveno asi třicet nejrůznějších přírodních překážek. Jako doprovodný program nesmí chybět volba Miss Hubert – nejhezčí jezdkyně ekipy, občerstvení v podobě chutného skopového gulášku, dostih pro nejrychlejšího jezdce a zápolení o trofeje pro krále honu.

Dálková jízda – letos se u příležitosti otevření koňských stezek konala na trase Lichtenberk – Telč; celkem měřila asi 100 km a rozplánována byla do tří dnů. Počasí nám přálo a i ke konci října jsme si vychutnali krásné chvíle s lidmi, kteří chovu koní zasvětili celý život.

Motorem naší činnosti a snažení je především touha něčeho v životě dosáhnout a uspokojit své potřeby.

Poznala jsem mnoho jezdeckých oddílů; i přes překrásné vybavení a nádherné koně bych v žádném nechtěla být členem. Nesmírně se mi líbí naše domácké vztahy, vím že jeden bez druhého neznamenáme nic, ale spolu jako řetěz jsme celiství a neporazitelní.

Nic není zásluha jen jednoho člověka – můžete mít báječný nápad, ale pokud nemáte přátele, kteří vám ho pomohou zrealizovat, nemáte nic krom prázdných snů.

Někde jsem kdysi slyšela báječné motto: NESNI SVŮJ ŽIVOT! ŽÍJ SVŮJ SEN! A tohoto hesla se snažíme se našimi dětmi držet.

Není přeci krásnější pocit než vidět rozzářenou dětskou tvář a slyšet uznalé pochválení okolí.

S přáním krásného dne – a jak se mezi koňáky říká: *Ať nám koně jdou* – se loučí

Zdeňka Koutná
předsedkyně
o.s. Jockey Club Malý Pěčín
foto archiv autorky

JOCKEY CLUB MALÝ PĚČÍN

Kontaktní adresa:
Husova 245/V
380 01 Dačice
Telefon: 723 884 468
email: JCMP@seznam.cz
www stránky:
www.jcmp.pekarek.name

Betlémské světlo v České republice

Jako každý rok přivezli skauti i letos do České republiky vánoční plamínek Betlémského světla. Ten si mohli lidé přebírat již od neděle 17. prosince, kdy ho skauti rozváželi do všech koutů ČR. V Praze plamen převezal kardinál Miloslav Vlk v pátek 22. prosince Svatovítské katedrále. V této době také proběhlo několik regionálních akcí.

Pro skauty je Betlémské světlo symbolem míru a přátelství. Vlakem ho rozvážejí po republice, aby se dostal do co nejvíce domácností. Plamen k nám tradičně poputuje z Vídně, kde ho rakouští skauti předají 16. prosince skautským delegacím z celé Evropy. Za Česko převzali plamen ve vídeňské katedrále Svatého Štěpána skauti z Brna.

Světélko zažehnuté v místě narození Ježíše Krista k nám letos dorazilo již posedmnácté. Myšlenka šíření předvánočního pokoje a míru vznikla v Rakousku, odkud se rozšířila do pětadvaceti zemí světa. Tak byla založena novodobá vánoční tradice, která letos oslavila své dvacáté výročí.

Úplně poprvé plamínek přicestoval v roce 1986 letadlem do Lince, kde se stal součástí vánoční sbírky rakouského rozhlasu a televize na pomoc postiženým dětem.

K nám se Světlo přátelství, jak byl betlémský plamen také nazván, dostalo po pádu čtyřicetileté komunistické vlády a v rukou českých exilových skautů z Rakouska doputovalo v prosinci 1989 až pod sochu sv. Václava v Praze.

(Zdroj: Junák - tisková zpráva)

ze sdružení

Hledáme lék na dětskou kriminalitu

Jihomoravská rada dětí a mládeže (JmRDM) uspořádala v pondělí 27. listopadu 2006 seminář s názvem „Hledáme lék na dětskou kriminalitu“. V zasedací místnosti Krajského úřadu Jihomoravského kraje se sešlo přes čtyřicet zájemců o tuto problematiku, převážně zástupců subjektů, které se věnují práci s dětmi a mládeží. Pozvání přijali také odborníci z řad policie, pracovníci sociálních odborů Úřadů městských částí města Brna, zástupci brněnských škol, studenti Masarykovy univerzity v Brně.

Organizátoři tohoto semináře si kladli za cíl umožnit různým subjektům navázat vzájemnou komunikaci, poskytnout prostor pro výměnu zkušeností a prezentaci zajímavých projektů, upozornit na nové trendy a pozitivní poznatky v prevenci sociálně patologických jevů. Seminář zahájil Prof. PhDr. Vladimír Smékal, Csc. (FSS MU v Brně), který ve svém příspěvku zdůraznil nezastupitelné místo rodiny při výchově a utváření životních hodnot u dětí.

Všichni zúčastnění se shodli, že jedním z důležitých prvků prevence dětské kriminality je kvalitní volnočasová nabídka. Zhruba desetina dětí zažívá denně nudu - ve svém volném čase se nemají čím zabývat, nebo se ani ničím zabývat nechtějí. Dalších téměř 30% se v takové situaci ocitá několikrát za týden, řekl Pavel Trantina, předseda České rady dětí a mládeže, když prezentoval výsledky výzkumu, který prováděli přímo mezi dětmi v roce 2005. Pomoci dětem a jejich rodičům při hledání míst, kde mohou děti bezpečně trávit volný čas se svými vrstevníky, má právě vznikající internetový projekt KLUBOVNY.cz, který byl představen v závěru semináře (zkušební provoz na adrese http://klubovny.jmdeti.cz, od 1.1.2007 poběží pro veřejnost na adrese http://www.klubovny.cz).

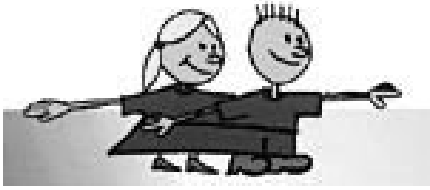

Seminář „Hledáme lék na dětskou kriminalitu“ se konal pod záštitou RNDr. Miloše Šifaldy, radního Jihomoravského kraje, a navázal na tradici z let 1993 až 1999, kdy ho pod stejným názvem pořádalo brněnské Sdružení přátel Jaroslava Foglara.

Jihomoravská rada dětí a mládeže je občanské sdružení, které na dobrovolné bázi zastřešuje sdružení dětí a mládeže v Jihomoravském kraji a podporuje zájmy dětí a mládeže ve smyslu Úmluvy o právech dítěte.

Zbyněk Šolc, předseda JmRDM

Vzdělávací seminář o autorském zákoně

V sobotu 2. prosince 2006 se v Praze uskutečnil vzdělávací seminář, určený vedoucím představitelům sdružení dětí a mládeže nebo jejich zástupcům.

Na programu byla dvě témata, která jsou často předmětem otázek a pochybností: ochrana osobních údajů a autorský zákon v praxi. Na seminář byli přizváni specializovaní odborníci; mezi nimi byla také JUDr. Alena Kučerová, náměstkyně předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů. Seminář se setkal s příznivým ohlasem zúčastněných.

(Zdroj: www.crdm.cz)

Již třetí srdíčkové dny s pionýry

Pionýři již potřetí prodávali v ulicích srdce s logem nadace Život dětem, a přispěli tak znovu k jejímu snažení pomoci nemocným dětem.

Ve dnech 11. a 12. prosince proběhly tradiční srdíčkové dny. Již třetí, kterých se účastnili pionýři. Při těchto dnech, jež pořádá nadace *Život dětem*, jsou prodávána srdíčka, případně jiné drobné předměty s motivem srdíčka, za symbolické ceny. Získané prostředky slouží hlavně k financování lékařského zařízení pro dětské kliniky.

V roli prodejců vyšlo do ulic na 50 skupinek (obvykle dvojic) pionýrů z 21 pionýrských skupin.

Přestože řada lidí reagovala na žádost o pomoc nemocným dětem odmítavě – dvě děvčata prodávající v Praze si dokonce vyslechla, že by měla jít do školy a nežebrat na ulici – podařilo se prodat srdíčka za téměř dvě stě tisíc korun. V průběhu třech těchto sbírkových charitativních akcí se našim dobrovolníkům podařilo vybrat celkem téměř půl milionu korun.

Tato úspěšná spolupráce bude pokračovat i v roce 2007 např. jarními srdíčkovými dny 2. – 3. 4. 2007.

Chcete-li se dozvědět více o využití získaných prostředků, navštivte internetové stránky nadace *Život dětem.*

Jakub

www.zivotdetem.cz

Souznění 2006

Ve dnech 14. – 17. prosince proběhl v Ostravě už 8. ročník festivalu adventních a vánočních zvyků Souznění 2006.

Letos byli hosty *Souznění* nejlepší Zpěváčci z naší celostátní soutěže Petra Hrubošová z Veletin, Josef Štefan z Vlkanova, Barbora Čechová z Ostravy – Plesné, soubory Valášek, Valašský vojvoda z Kozlovic a sólisté Petra Klementová – Žáčková, Alice Svobodová, Lukáš Mrkva, Zdeněk Tofel… také hosté ze Slovenska – Dětský folklorní soubor (DFS) Jastrabčan ze Šarišského Jastrabia, Gréckokatolícky bohoslovecký zbor sv. Romana Sladkopevca z Prešova, Ľudová hudba Ondreja Kandráča, zpěvačky Monika Kandráčová z Krásnej Lúky a stříbrný Slávik Marianna Vasilenková z Krajného Čierna, dětská se svými sólisty, dudák Josef Kuneš z Domažlic.

Souznění tentokrát začalo už ve čtvrtek koledováním a koncertem na pověstné Stodolní ulici v Ostravě. V pátek byl koncert adventní duchovní hudby v podání komorního orchestru Collegium Marianum z Prahy v kostele Sv. Václava v Ostravě. V sobotu se celý den slavilo v Kozlovicích, domovské obci hostitelského souboru Valašský vojvoda. Zde se k hostům přidali i účinkující z našeho regionu. DFS Hurčánek, žáci speciální Školy života z Frýdku-Místku, SPV z Kozlovic, Pěvecký sbor ZŠ Kozlovice, Klávesová škola Lenky Lepíkové a další.

Neděle pak uzavírala festival *Souznění* nejprve společnou Mší svatou v chrámu Panny Marie Královny v Ostravě – Mariánských Horách a pak galakoncertem v Domě kultury Města Ostravy. K folklorním hostům ze Slovenska se připojila jako host z oblasti populární hudby a rocku skvěle a živě hrající skupina No Name z Košic.

8. ročník *Souznění* je za námi.

Krásné a veselé Vánoce a do roku 2007 hodně zdraví a spokojenosti přeje za všechny spolupracovníky a organizátory Souznění ředitel festivalu Zdeněk Tofel.

Helena Skálová

„I přes všechna úskalí zobecňování má dnešní mládež k tomu, být globální a celoplanetární, možná nakročeno daleko víc než my, naše generace," soudí PhDr. Jaroslava Schlegelová, CSc. Společně s Mgr. Markem Fajfrem obsahově připravila a moderovala didaktický workshop My a oni, konaný 9. listopadu 2006 na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy.
Workshop se uskutečnil jako součást mezinárodní konference, kterou na téma multikulturalismu a multikulturní výchovy uspořádala PF UK téhož dne. Pod poněkud kostrbatým názvem didaktický workshop se ovšem skrývala především živá ukázka toho, jak by neformální výuka multikulturní výchovy mohla – a nejspíš také měla – vypadat.

My a oni

Tomáš, Janča, David, Věrča, Bóďa, Lucka, Ondra, Martin… Tucet studentů Gymnázia Elišky Krásnohorské v Praze 4-Michli sedí na židlích do půlkruhu – každý má na sobě připnutou cedulkou s křestním jménem – a než hodina začne doopravdy, jeden z nich hrábne do strun kytary a začne zpívat. Ostatní se přidají – a jestli je mezi nimi vůbec někdo, kdo tenhle romský text nezná, aspoň si brouká uvolněnou rytmickou melodii s sebou.

A pak už si začnou „hrát na školu": právě mají základy společenských věd.
Učitel je rozdělil do tří stejně početných skupin a každá dostala flipchartový papír s fixem. Během následujících deseti minut se mají ve skupince shodnout na tom, co je pro Čechy *netypické.* A to hned v pěti kategoriích: jídlo, rostlina, zvíře, hudební nástroj a slovo. Když skončí, pustí se Marek Fajfr do stručného rozboru, v němž vypíchne pár zajímavých souvislostí. Tak třeba: ve všech třech případech jako by se skupinky dohodly, že čím exotičtější zvíře navrhnou, tím lépe. A tak si svých pár sekund slávy užila velryba a dva ptakopyskové. A nebo: pro Čechy netypická slova jsou podle studentů *promiň, prosím* a *děkuji.* Jak si to vysvětlit? „Lidé ztrácejí respekt," míní Martin. Češi se z pohledu mladých asi moc neomlouvají, a když už, tak spíš zdomácnělým *sorry*, přestože tohle slůvko je – aspoň jak to cítí Bóďa – takové tvrdší. Pedagog Fajfr ale jejich nepříliš lichotivý závěr mírní vlastní zkušeností z ciziny: „Pracoval jsem ve Švédsku, a *promiň* mi tam často chybělo. Mnohem častěji to používáme my."

A už pokládá další otázku: Jaké národnosti byste nejraději byli, kdybyste nebyli tím, kým jste?

Vícekrát zazní úvodem konstatování spokojenosti s daným stavem, a to i z úst romského studenta Tomáše. Ale když to má být jinak… Pomyslná mapa se začíná vybarvovat vybranými zeměmi „druhé volby": Thajsko, Rakousko, Tibet, Německo. Mongolsko… Vietnamská dívka Jana by „kdyžtak" chtěla být Angličankou. „Jsou strašně milí, byla jsem tam, takže to vím ze své zkušenosti," dodá na vysvětlenou.

Marek Fajfr i Jaroslava Schlegelová jsou s výsledkem zjevně spokojeni. Na to, jak vnímáme cizí kraje, má podle učitele Fajfra vliv náš dojem z médií, především z televize, ale též zkušenost z cestování, vyprávění rodičů, známých a podobně. Ve světě jsou na nás coby turisty vesměs laskaví a milí, hodně pomáhají, když je potřeba… – Jenže po delším čase, prožitém v cizí zemi, se zdánlivá turistická nirvána z různých důvodů zpravidla změní, upozornil učitel. Jaroslavu Schlegelovou potěšilo, že sonda mezi žactvem nenarazila na pravý europocentrismus. „A co je zajímavé, nikdo neuvedl, že by chtěl žít v Americe," všimla si.

Z následující úlohy by měl patrně radost Stanley Kramer, režisér slavného snímku z roku 1967 *Hádej, kdo přijde na večeři.* Tak jako

sympatická Joey Draytonová ve filmu oznámí svým rodičům, že se hodlá provdat za černého lékaře, čeká i studenty gymnázia podobný zážitek. Mají totiž sehrát dvě scénky se společným tématem „vypůjčeným“ právě od Kramera. V prvé si česká dívka přivede mezi kamarády do restaurace ruského přítele, ve druhém představí romského nápadníka své rodině… Ano, hádáte správně: o hysterický výstup byste nakonec nepřišli ani v jedné z nich. V chování aktérů se přitom pochopitelně objevily „probírané“ stereotypy, na které pak poukázali oba učitelé. („Co je to za člověka? Má dlouhý kabát a pod ním určitě samopal, ještě nás tady všechny postřílí…!“ – „Romové mají spoustu dětí, jen aby nemuseli pracovat…“)

Podle Jaroslavy Schlegelové studenty hraní scének, které si sami „zrežírovali“ a secvičili, bavilo. Tomáš po skončení obou „jednoaktovek“ mimo jiné podotkl, že „nikde se neučí o romských dějinách, tím méně na základce, přestože zmínky jsou už v Dalimilově kronice“.

Poslední zadání ukládalo gymnazistům zformulovat několik obecných doporučení, jak žít v národnostně i kulturně pestré společnosti. A protože se ukázalo, že zrovna tihle studenti mají v otázce multikulturalismu jasno, jejich rady směřují spíše k těm, kteří zmíněný „problém“ nemají tak „vyřešen“.

Padlo celkem deset návrhů, které pedagog (a národní koordinátor evropské kampaně *Každý jsme jiný, všichni rovnoprávní*) Marek Fajfr rozdělil do čtyř základních skupin. Za prvé: Nesoudit jiné podle prvního dojmu, neškatulkovat. Za druhé: Poznávat ostatní, jejich zvyky, tradice a odlišností. Za třetí: Pokusit se vcítit do druhého člověka, dokázat ho pochopit. Za čtvrté: Úsměv. „Mám pocit, že úsměvu jsme schopni všichni; ostatní doporučení jsou více či méně problematická,“ shrnul Marek Fajfr.

Třída pod jeho vedením předvedla přesvědčivý výkon. Dojem z něj mohlo u publika z řad pedagogů jen zesílit závěrečné konstatování doktorky Schlegelové, že její kolega třídu předtím viděl jen asi půl hodiny, nikdy s ní nepracoval a neučil ji. Skutečný učitel základů společenských věd v této třídě totiž seděl od počátku hodiny mezi žáky, označen visačkou se jménem David…

Po krátké přestávce, vyplněné čilou diskusí mezi účastníky workshopu, přišla na řadu druhá část čtyřhodinového programu. V uceleném bloku se postupně představilo několik organizací zabývajících se vzděláváním učitelů a tvorbou výukových programů věnovaných multikulturní výchově.

Jana Tikalová z *Organizace pro podporu integrace uprchlíků* prezentovala obsáhlý vzdělávací manuál *Kompas*; jak uvedla, čeština se stala osmnáctým jazykem, do nějž byl přeložen. Na 422 stranách, rozdělených do pěti kapitol respektive šestnácti témat, se *Kompas* věnuje výchově k lidským právům, zaměřené především na mladé lidi. Jindra Pařízková z *Amnesty International ČR* propagovala vzdělávací programy pro učitele, Ludmila Součková prezentovala výsledky projektu *Jeden svět na školách* organizace *Člověk v tísni* a Dana Moree z Fakulty humanitních studií UK předvedla multimediální výukový program *CzechKid*. Tento britský formát, přetavený do našich podmínek, nyní podle lektorky Moree prochází ověřovací dvouměsíční fází a má být dostupný na internetových adresách www.czechkid.cz a www.czechkid.eu od ledna 2007. S projektem *CzechKid* se již měli možnost seznámit mj. také účastníci konference KONTAKT 2006, který v září uspořádala v rámci kampaně *Každý jsme jiný, všichni rovnoprávní* Česká rada dětí a mládeže.

Jiří Majer
foto autor

GO a Regiontour 2007

Stejně jako v minulých letech se i letos Česká rada dětí a mládeže, spolu s několika svými členskými sdruženími, prezentuje na mezinárodních veletrzích cestovního ruchu GO a REGIONTOUR 2007, které se konají od 11. do 14. ledna 2007 na brněnském výstavišti.

Mezi sdruženími, kteří v Brně letos představují svou činnost, nebude chybět například Asociace malých debrujárů, která nabídne přehlídku zajímavých a zábavných fyzikálních pokusů. Hnutí Brontosaurus zase představí svůj projekt Ekostanu, putovní ekoporadny a informačního centra, YMCA Brno připravila vystoupení skupiny irských tanců. Svoje aktivity a projekty představí rovněž Občanské sdružení Altus, RADAMOK, RADAMBUK, nebo Sdružení přátel Jaroslava Foglara.

A co letos přinese doprovodný program ČRDM?

V pátek dopoledne se na veletrhu setkají zástupci krajských rad dětí a mládeže, vymění si vzájemně zkušenosti ze své práce a prodiskutují společná témata pro rok 2007. Další částí pátečního odpoledního programu bude také setkání a debata nad tématem, jak města a kraje podporují mimoškolní výchovu. Tohoto setkání by se měli zúčastnit i někteří z držitelů Ceny Přístav, ocenění ČRDM pro zástupce veřejné správy a samosprávy za podporu mimoškolní práce s dětmi a mládeží. Celá expozice pak bude zvát i na 9. ročník Bambiriády, který se uskuteční 24. – 27. května 2007 už v 28 městech po celé ČR.

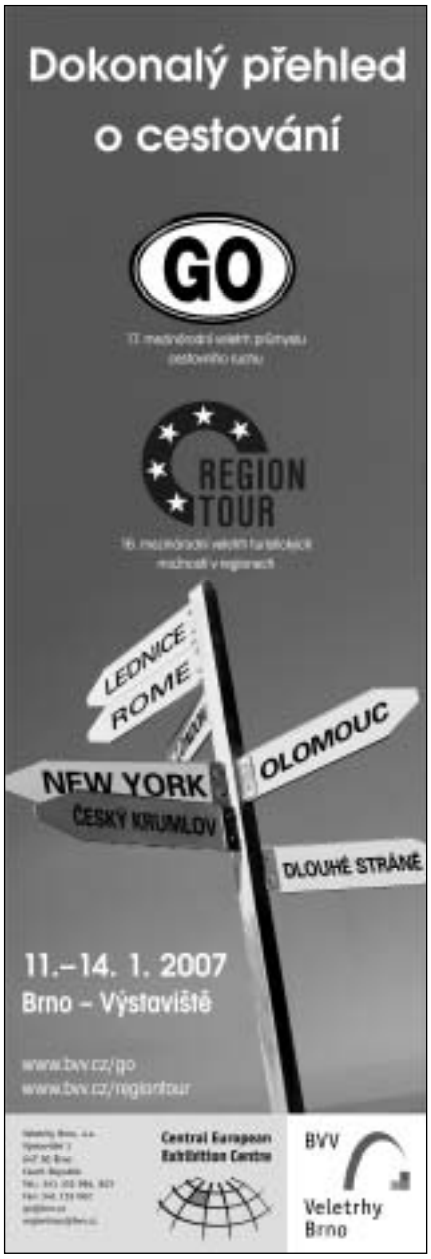

Informační centrum Borovice.cz ve spolupráci s Veletrhy Brno, a.s. připravily po úspěšných minulých ročnících opět workshop Škola v pohybu, zaměřený na školní a skupinovou turistiku – poznávací a kulturní zájezdy, exkurze, školy v přírodě, výcvikové kurzy a soustředění, výlety, tábory a další aktivity. Vystavovatelé zde budou prezentovat speciální nabídky pro školní kolektivy a další skupiny dětí a mládeže.

Veletrhy jsou jedinečnou příležitostí seznámit se s širokou nabídkou v oblasti cestování. Představí se zde všechny regiony České republiky i zahraniční oblasti, rekreační a turisticky zajímavá místa a bohatá nabídka cestovních kanceláří a agentur. Pozornost bude letos věnována i vzdělávání v oblasti cestovního ruchu a golfové turistice v České republice. Výrazně zastoupena bude i cykloturistika, jednotlivé regiony představí „své“ cyklotrasy a cestovní kanceláře nabídnou zájezdy zaměřené na cykloturistiku. Velkým lákadlem je i Festival filmů a fotografií s cestovatelskou tématikou GO KAMERA, na kterém je očekávána účast zajímavých osobností české kultury a cestování.

Více informací o veletrzích naleznete na stránkách www.bvv.cz/regiontour a www.bvvv.cz/go

Možnost prezentace aktivit ČRDM a jejich členských sdružení by se již tradičně neobešla bez pořadatelských Veletrhů Brno, a.s. a Pavla Hofrichtera a jeho studia RAIN. Děkujeme!

-kam-

Témata Archy 2007 - uzávěrky příspěvků

1. Rok 2007 – co nás čeká?	Uzávěrka: 31. ledna
2. Děti a příroda	Uzávěrka: 12. března
3. Přístup státu vůči mládeži	Uzávěrka: 16. dubna
4. Bambiriáda 2007 (dvojčíslo)	Uzávěrka: 8. června
5. Jaké byly prázdiny?	Uzávěrka: 20. srpna
6. Profesionalita v naší práci	Uzávěrka: 1. října
7. EU a mládež	Uzávěrka: 4. listopadu
8. Chceme být vidět – jak se prezentujeme?	Uzávěrka: 30. listopadu

kresba Dušan Grombiřík

Clever Invest JUNIOR
Pohled do budoucnosti Vašeho dítěte
výhodné investiční pojištění pro Vaše dítě
nadstandardní zhodnocení
Vašich prostředků
kvalitní úrazové pojištění
GENERALI
Pod křídly lva.
GENERALI
GROUP
www.generali.cz

„Na CVVZ jsem poprvé. A proč jsem přijela? Zaujalo mě množství různých programů a všechno, na co se člověk může zajít podívat. Hlavně rukodělky, člověk se může s něčím seznámit a obohatit si své zkušenosti. Konkrétně mě zaujalo třeba modelování s hmotou nebo práce s kůží... je toho spousta.“ Podobně jako Jana z Českého Těšína, která je členkou České tábornické unie, zamířilo na letošní Celostátní vzájemnou výměnu zkušeností v Ostravě dalších 1444 účastníků. Mezi nejpočetněji zastoupené organizace patřily už tradičně Junák, Pionýr, Asociace TOM, ČTU a Duha. Průměrný věk účastníků byl 24 let, jejich nejčastější věk 17 let a z měst bylo nejpočetněji zastoupené Brno.

Poznala mnoho jezdeckých oddílů. I přes jejich krásné vybavení a nádherné koně by ale nechtěla být členkou žádného z nich – až na jeden. Zdeňka Koutná, předsedkyně o.s. Jockey Club Malý Pěčín, říká: „Nesmírně se mi líbí naše domácké vztahy; vím že jeden bez druhého neznamenáme nic, ale spolu jsme celiství a neporazitelní.“ Šéfka zmíněného členského sdružení ČRDM se snaží držet hesla „Nesni svůj život! Žij svůj sen!“.

My a oni – pod tímto názvem se v listopadu 2006 uskutečnil na Pedagogické fakultě UK didaktický workshop jako součást mezinárodní konference o multikulturalismu. Tucet studentů pod osobitým vedením PhDr. Jaroslavy Shlegelové, CSc. a Mgr. Marka Fajfra předvedl živou ukázku výuky multikulturní výchovy.

Na prosincovém výročním setkání České rady dětí a mládeže se mluvilo o vztahu k přírodě i o legislativě. Na tradiční akci Rady se sešly dvě desítky představitelů dětských a mládežnických organizací a k šestihodinovému jednání, zaštítěnému poslankyní Michaelou Šojdrovou, jim byl k dispozici jeden z menších sálů v budově Poslanecké sněmovny.
Mezi účastníky setkání nechyběli zástupci Junáka – svazu skautů a skautek ČR, Asociace turistických oddílů mládeže, Ligy lesní moudrosti, Pionýra, Asociace křesťanských sdružení mládeže, INEXu – Sdružení dobrovolných aktivit, Asociace malých debrujárů, Royal Rangers nebo Folklorního sdružení.

Mýdlo plovoucí po hladině. Nejlevnější „vysavač“, vyrobený z krabičky od rostlinného tuku. Zapálený kapesník, který ovšem ne a ne shořet… A k tomu ještě beseda s kosmonauty a spousta vánočních i jiných dobrot přivezených z nejrůznějších míst naší republiky.
Všechno tohle měla možnost vidět, slyšet a ochutnat více než stovka dětí, která se v prosinci sjela do hlavního města na svoji oblíbenou akci, uspořádanou už pošestnácté Asociací malých debrujárů České republiky (AMD ČR).